

Topberaad Arbeid en Zorg

De bewindslieden van SZW, OCW en VWS gaan dit najaar een topberaad over Arbeid en Zorg organiseren (Kamerbrief 2/7/2013):¹ hoe kan de arbeidsmarktparticipatie van ouders en mantelzorgers bevorderd worden? Het doel is te inventariseren welke voorwaarden moeten worden geschapen opdat méér werknemers hun zorgtaken met een baan van 28 à 32 uur per week kunnen combineren.

Laten we ons hier concentreren op de ouders van schoolgaande kinderen tussen vier en veertien jaar. En laten we ons meer in het bijzonder richten op de wijze waarop ouders en scholen invulling kunnen geven aan hun zorgplicht. De overheid heeft daarbij een faciliterende rol. Daarnaast is er ook een belangrijke faciliterende rol voor de werkgevers weggelegd, maar deze laten we in dit onderwijsblog buiten beschouwing. Welke vragen zouden de deelnemers van het topberaad dan moeten beantwoorden? Of nog concreter: als de deelnemers van het topberaad een vragenbus zouden openen waarin werkende vaders en moeders hun problemen aan overheden en scholen kunnen voorleggen, welke vragen zouden dan naar voren worden gebracht?

Jullie willen dat ik 28 à 32 uur per week ga werken, maar dan rijzen bij mij de volgende zes vragen:	Wij zijn een één-oudergezin		Wij zijn een twee-oudergezin, partner werkt fulltime	
	minimum- uurloon	modaal uurloon	minimum- uurloon	modaal uurloon
1. Hoe kunnen jullie helpen voorkomen dat ik ... door gezinstaken inzake kinderopvang belemmerd word in het nakomen van mijn werkverplichtingen, inclusief de benodigde reistijd tussen woon- en werkadres?				
2. Hoe kunnen jullie helpen voorkomen dat ik ... in de resterende tijd overbelast word door gezinstaken inzake veilige kindertransfer van huis naar school v.v.?				
3. Hoe kunnen jullie helpen voorkomen dat ik ... in de resterende tijd overbelast word door mijn overige gezinstaken?				
4. Hoe kunnen jullie helpen voorkomen dat ... mijn kinderen (4 tot 14 jaar) schade ondervinden van mijn werkverplichtingen, inclusief de benodigde reistijd tussen woon- en werkadres?				
5. Hoe kunnen jullie helpen voorkomen dat ... mijn partner en/of ik schade ondervinden van mijn werkverplichtingen, inclusief de benodigde reistijd tussen woon- en werkadres?				
6. Hoe kunnen jullie helpen voorkomen dat ... mijn kinderen (ouder dan 14 jaar) overbelast worden door gezinstaken, waaronder kinderopvang en veilige kindertransfer van huis naar school v.v.?				

Dit zijn mijn zes tentatieve vragen. Ze zijn nog zeer algemeen geformuleerd. Door middel van trefwoorden en hap-snap verwijzingen is hieronder getracht deze enigszins te concretiseren.

1A. Opvangvoorzieningen voor vier- tot veertienjarigen

- betaalbare kinderopvang zonder wachtlijsten: vóór schooltijd, in de middagpauze en na schooltijd ²
- betaalbare kinderopvang zonder wachtlijsten: in de schoolvakanties
- continuïteit in de opvangregelingen en -tarieven, opdat werkende ouders niet voor verrassingen komen te staan

¹ <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/07/02/kamerbrief-ambities-arbeid-en-zorg.html>

² <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/naschoolse-tieneropvang> (6/10/2008)

1B. Betere binnenschoolse voorzieningen voor werkende ouders

- standaardisering van de schooltijden (geen dagen met afwijkende roosters, geen incidentele roosterwijzigingen en geen incidentele schoolvrije dagen)
- geen strafuren buiten de overeengekomen schooltijden
- meer binnenschoolse opvang: verruiming van de overeengekomen schooltijden
- binnenschoolse opvang bij ziekte of ongeval van leerlingen³
- binnenschoolse opvang van geschorste leerlingen
- geen verwijdering van leerlingen zolang elders geen binnenschoolse opvang geregeld is

2. Betere voorzieningen voor transfer van huis naar school v.v.

- veilige loop- en fietsroutes tussen school en huis
- kiss-and-ride parkeergelegenheid dichtbij school
- betaalbaar leerlingvervoer, schoolbus⁴

3. Reductie van buitenschoolse gezinstaken van werkende ouders

- binnenschoolse survivaltraining (verkeersles, zwemles)⁵
- binnenschoolse maaltijdvoorzieningen^{2, 6, 7}
- binnenschoolse extracurriculaire activiteiten⁶
- binnenschoolse huiswerkbegeleiding en binnenschoolse bijles^{7, 8}
- beheersing van de buitenschoolse huiswerklast en huiswerkkosten
- geen onhaalbare verplichtingen inzake ouderparticipatie

4. Geen schade voor mijn vier- tot veertienjarige kinderen

- betaalbare en gezonde binnenschoolse maaltijd- en drinkvoorzieningen^{2, 9, 10}
- zorg voor de veiligheid en gezondheid tijdens de (brede-)schooldag
- binnenschoolse beheersing van de werkdruk van leerlingen
- menselijke maatvoering op school: humane bejegening van leerlingen, niet te grote klassen
- voldoende variatie binnen de (brede-)schooldag: werken vs. ontspannen, stilzitten vs. bewegen, individuele vs. sociale activiteiten¹¹
- inclusie: zorg dat kinderen van minder-draagkrachtige ouders volwaardig kunnen participeren in alle schoolactiviteiten

5/6. Geen schade voor mijzelf en/of mijn partner en/of mijn oudere kinderen

- beheersing van de financiële druk op minder-draagkrachtige werkende ouders
- strakker toezicht op de schoolkosten voor minder-draagkrachtige ouders en op de hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage
- inclusie: houd rekening met het feit dat vele oudere (schoolgaande) kinderen van minder-draagkrachtige ouders relatief minder belastbaar zijn ten gevolge van hun zorgtaken binnen het ouderlijk gezin
- beheersing van de psychische druk op laag-opgeleide ouders, die zich tekort voelen schieten omdat ze niet in staat zijn hun kinderen voldoende te ondersteunen in hun schoolwerk
- bestrijding van de negatieve beeldvorming betreffende werkende ouders waardoor ze een schuld-complex krijgen aangepraat

Wes Holleman

weblog onderwijs 11-7-2013

<http://www.onderwijsethiek.nl>

³ <http://www.nasn.org/PolicyAdvocacy/PositionPapersandReports/NASNPositionStatementsFullView/tabid/462/ArticleId/87/Role-of-the-School-Nurse-Revised-2011>

⁴ http://www.nieuwsblad.be/Article/Detail.aspx?articleid=DMF20130709_00652609 (10/7/2013; legenda: ocmw=Sociale Dienst)

⁵ <https://www.veiligverkeernederland.nl/system/files/Resultaten+onderzoek+naar+Verkeerseexamen+201011.pdf>
<http://www.schoolzwemmen.be/basisschool/index.htm>
http://www.telegraaf.nl/binnenland/20178617/_Schoolzwemmen_afgeschaft_.html (13/7/2011)

⁶ <http://www.telegraph.co.uk/women/mother-tongue/10119442/Liz-Truss-Parents-to-run-after-school-clubs-under-government-proposals-to-lengthen-school-day.html> (14/6/2013)

⁷ <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/huiswerkbegeleiding-op-school> (19/3/2012)

⁸ <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/leerachterstand-vergt-extra-onderwijstijd> (25/2/2009)

⁹ http://www.barnardos.org.uk/breakfast_clubs_report.pdf (19/7/2004)

¹⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/School_meal

¹¹ <http://www.aahperd.org/naspe/publications/teachingtools/upload/pa-during-school-day.pdf> (29/12/2010)